

بهبود زمان تحویل سفارشات مشتریان زنجیره تامین دیجیتال با بهره گیری از رایانش ابر و مه و الگوریتم تکاملی

حسن اصغری مشهدیکالایی

¹ کارشناس کامپیوتر اداره آموزش و پرورش ناحیه 2 شهرستان ساری ، hassanasghari1368@gmail.com

چکیده

زنجیره تامین دیجیتال، مجموعه مراحل است که یک شرکت برای تبدیل مواد خام به محصول نهایی انجام می‌دهد تا اطمینان حاصل شود که زنجیره تامین دیجیتال آنها کارآمد و مقرون به صرفه است. بخشی از زنجیره تامین دیجیتال، لجستیک هوشمند است که با کمک آن، کیفیت خدمات رسانی صنعت حمل‌ونقل بهبود خواهد یافت به گونه‌ای که در آن یکی از پارامترهایی که مدنظر قرار گرفته است شامل زمان تحویل سفارشات مشتریان است. در این تحقیق یک روشی با کمک الگوریتم های ژنتیک و نهنگ در بستر رایانش ابر و مه ارائه شده است که در زنجیره تامین دیجیتال منجر به کاهش زمان تحویل سفارشات مشتریان این زنجیره خواهد شد. در ساختار روش پیشنهادی که با نام (GAWOASch) است، برای درخواست‌ها و سفارشات مشتریان در زنجیره تامین دیجیتال، محیط رایانش مه و محیط رایانش ابری سطوح مختلفی در نظر گرفته شده است. به منظور ارزیابی روش پیشنهادی چند شبیه‌سازی در بستر نرم افزار متلب انجام گرفته است. نتایج نشان دادند که سفارشات مشتریان زنجیره تامین دیجیتال با زمان قابل قبولی پاسخ داده شدند و تحویل داده شدند و همچنین مشخص شده است که با افزایش داده ها ی ورودی مساله، بار پردازشی برنامه افزایش چندانی پیدا نمی‌کند. همچنین در مقایسه با روش دیگر مشخص شده است که روش پیشنهادی از بار پردازشی بسیار کمتری برخوردار است و توانسته است پاسخ بهینه را با پیچیدگی محاسباتی کمتر به دست آورد.

اطلاعات مقاله

نارینچه مقاله:

تاریخ دریافت مقاله: 1401/08/10

تاریخ پذیرش مقاله: 1401/09/16

تاریخ انتشار مقاله: 1401/09/23

کلمات کلیدی:

زنجیره تامین دیجیتال

سفارشات مشتریان

رایانش ابری

رایانش مه

الگوریتم ژنتیک

الگوریتم نهنگ

1 - مقدمه

الهام گرفته بودند که توضیح ساده ای از روند طبیعت ارائه می داد. این نوع الگوریتم، در مدت زمان کوتاهی می تواند مسائل پیچیده را حل نماید.

2- مبانی نظری تحقیق

زنجیره تأمین دیجیتال زنجیره تأمین امروز مجموعه ای از اقدامات کاملاً گسسته و جداگانه است که محصول را از طریق بازاریابی، توسعه محصول، تولید و توزیع در نهایت به دست مشتری می رساند. فرایند دیجیتالی کردن منجر به فرو ریختن دیوارهای مابین این اقدامات می شود و به واسطه آن زنجیرها به یک اکوسیستم کاملاً یکپارچه تبدیل می شوند. این اکوسیستم، برای همه بازیکنان درگیر از تأمین کنندگان مواد اولیه، اجزا و قطعات گرفته، تا حاملان محصولات نیمه ساخته و کالاهای نهایی و در نهایت مشتریان متقاضی محصول نهایی کاملاً شفاف است.

این شبکه مبتنی بر فناوری های کلیدی همچون سیستم های برنامه ریزی و اجرای یکپارچه، پدیداری لجستیک، لجستیک خودگردان، خرید و انبارداری هوشمند، مدیریت قطعات یدکی و تجزیه و تحلیل پیشرفته است. کسب و کارها با مدل سازی کامل شبکه، ایجاد سناریوهای "چه-اگر"، و تنظیم بلادرنگ زنجیره تأمین با توجه به تغییر شرایط، قادر خواهند بود تا نسبت به تغییر و تحولات در زنجیره تأمین واکنش نشان دهند و حتی آن ها را پیش بینی نمایند.

رایانش ابری

مفهوم جدید Cloud Computing منابع مقیاس پذیر پویا را ارائه می دهد که به عنوان یک سرویس از طریق اینترنت ارائه می شود و بنابراین نوید می دهد که منافع اقتصادی زیادی بین توزیع کنندگان آن توزیع می شود. بسته به نوع منابع ارائه شده توسط Cloud، می توان لایه های متمایزی را تعریف کرد (شکل زیر را ببینید). لایه پایین ترین، مولفه های اساسی زیرساخت مانند CPU، حافظه و ذخیره را فراهم می کند و از این پس اغلب به عنوان Infrastructure-as-a-Service (IaaS) نشان داده می شود Amazon Elastic Compute Cloud (EC2). مثال برجسته ای برای پیشنهاد IaaS است. در بالای IaaS، سرویس های بیشتر مبتنی بر پلت فرم امکان استفاده از محیط های میزبانی متناسب با یک نیاز خاص را فراهم می کنند Google App Engine. Engine مثالی برای یک بستر وب به عنوان سرویس (PaaS) است که امکان نصب و مقیاس پویا برنامه های وب مبتنی بر Python و Java را فراهم می کند. سرانجام، بالاترین لایه به

امروزه، انعطاف پذیری سازمان ها با توجه به تغییر در نیازهای مشتریان، با به کارگیری فناوری های نوین مانند رایانش ابری بسیار حائز اهمیت است. فناوری ابر به عنوان یک قابلیت کلیدی در دنیای امروز می تواند تاثیر شگرفی بر انتقال داده ها در مدل های مختلف عملکردی زنجیره تأمین دیجیتال و همچنین تحلیل بخش های مختلف کسب و کار داشته باشد. همچنین رایانش مه، به عنوان یک لایه میانی بین رایانش ابری و کاربران است که پردازش های لازم کاربران را در لایه شبکه و با حداقل تاخیر ممکن مورد پردازش قرار می دهد. استفاده از این بستر رایانشی، منجر به بالا بردن کارایی، کاهش هزینه چرخه حیات محصول و بهینه کردن زمان پاسخگویی به تقاضای متغیر مشتریان را به وجود خواهد آورد.

زنجیره تأمین دیجیتال، مجموعه مراحل است که یک شرکت برای تبدیل مواد خام به محصول نهایی انجام می دهد تا اطمینان حاصل شود که زنجیره تأمین دیجیتال آنها کارآمد و مقرون به صرفه است. از طرفی دیگر، صنعت زنجیره تأمین از لحاظ فراهم کردن تسهیلات و امکانات تولید، انبارداری، عرضه و توزیع کالا و خدمات برای صنایع موثر و پیچیده است. به علت ماهیت غالباً فیزیکی کسب و کارهای این حوزه روند خودکارسازی و بهره برداری از فناوری های نوین اطلاعاتی و ارتباطی در این صنعت همواره با چالش های بسیاری روبه رو است.

بخشی از زنجیره تأمین دیجیتال، لجستیک هوشمند است که با کمک آن، کیفیت خدمات رسانی صنعت حمل و نقل بهبود خواهد یافت به گونه ای که در آن یکی از پارامترهایی که مدنظر قرار گرفته است شامل زمان تحویل سفارشات مشتریان است. ارتباط حمل و نقل با سازمان ها و شرکت ها با بهره گیری از فناوری اطلاعات رو به افزایش است. این ارتباط برگرفته از ابزارهایی مانند سنسورها، دستگاه های اینترنت اشیا، ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی مانند شبکه ارتباطی بین خودرویی و خودروهای خودران هستند که همگی بر تقویت ارتباط صنعت حمل و نقل با زنجیره تأمین شرکت ها تاثیرگذار هستند. از این رو، در این تحقیق یک روشی با کمک الگوریتم های تکاملی در بستر رایانش ابر و مه ارائه می شود که در زنجیره تأمین دیجیتال منجر به کاهش زمان تحویل سفارشات مشتریان این زنجیره خواهد شد. الگوریتم تکاملی پیشنهادی شامل الگوریتم ژنتیک است که یک روش بهینه سازی الهام گرفته از طبیعت جاندار (موجودات زنده) می باشد را می توان در طبقه بندی ها، به عنوان یک روش عددی، جستجوی مستقیم و تصادفی یاد کرد. الگوریتم ژنتیک اولیه از روش قوی طبیعت در تکامل موجودات زنده پیچیده و از نظریه انتخاب طبیعی داروین

است. در این مدل یک ابر خصوصی به یک یا چند سرویس ابر خارجی مرتبط است. این روش ایمن تر برای کنترل داده ها و برنامه ها است و به شخص امکان دسترسی به اطلاعات از طریق اینترنت را می دهد. این سازمان را قادر می سازد تا نیازهای خود را در فضای ابری خصوصی تأمین کند و در صورت بروز هرگونه نیاز گاه به گاه ، از ابر عمومی منابع فشرده درخواست می کند.

4- ابر خصوصی

اغلب سازمانها بزرگ از این سرویس ابر خصوصی برای مدیریت اطلاعات استفاده می کنند چرا که بیشتر خدمات ارائه شده برای همین سازمانها و ارگانها است. عملیات خصوصی ابرها در مرکز داده سازمانی داخلی سازمان است. مزیت اصلی در اینجا این است که مدیریت امنیت ، نگهداری و ارتقا آسان تر است و همچنین کنترل بیشتری بر استقرار و استفاده دارد. ابر خصوصی را می توان با اینترنت مقایسه کرد. در مقایسه با ابر عمومی که همه منابع و برنامه ها توسط ارائه دهنده خدمات مدیریت می شوند ، در ابر خصوصی این خدمات با هم جمع می شوند و در سطح سازمانی در دسترس کاربران قرار می گیرند. منابع و برنامه ها توسط خود سازمان مدیریت می شوند. در اینجا امنیت افزایش یافته است زیرا فقط "کاربران" سازمانها به فضای خصوصی دسترسی دارند.

مدل های سرویس ابری

معماری محاسباتی ابری برای برطرف کردن نیازهای مختلف انواع سرویس گیرندگان ابری، چند مدل سرویس دهی ارائه داده است. هر کدام از این مدلها یک نوع خاصی از برنامه کاربردی یا توسعه سیستم را مد نظر قرار می دهند. این مدل های سرویس با نام های نرم افزار به عنوان سرویس (SaaS) ، سکو به عنوان سرویس (PaaS) و زیر ساخت به عنوان سرویس (IaaS) مشخص شده اند.

زیر ساخت به عنوان سرویس (IaaS)

قابلیت ذخیره سازی و محاسبات به عنوان یک سرویس ارائه میشود. نمونه ها عبارتند از: سرویس ذخیره سازی S3 آمازون ، Rackspace Cloud Server و بستر محاسباتی EC2

سکو به عنوان سرویس (PaaS)

این پلتفرم به عنوان یک سرویس ارائه شده است که می تواند بدون هزینه و پیچیدگی خرید و مدیریت لایه های سخت افزاری و نرم افزاری اساسی ، توسعه و استقرار برنامه ها را فعال کند. نمونه ها عبارتند از Platform Services Azure ، مایکروسافت ، Google App Engine ، خدمات پایگاه داده های ارتباطی آمازون.

نرم افزار به عنوان سرویس (SaaS)

کاربران امکان استفاده از برنامه هایی را می دهد که با نام Software-as-a-Service (SaaS) نیز شناخته می شوند. برای دسترسی به این سرویس های Cloud ، در حال حاضر می توان دو فناوری اصلی را شناسایی کرد. سرویس های وب معمولاً برای دسترسی به سرویس های IaaS و مرورگرهای وب برای دسترسی به برنامه های SaaS استفاده می شوند. در محیط های PaaS هر دو روش را می توان یافت.

مدل های پیاده سازی رایانش ابری

در تعریف NIST (انستیتوی ملی استانداردها و فناوری ها) مدل های استقرار ابر به چهار صورت زیر است که در ادامه آمده است .

1- ابر عمومی

ابر عمومی به طور خلاصه، ابری داست معروف ترین و ساده ترین نوع از محاسبات ابری است [3]. ابر عمومی امکان دسترسی کاربران به ابر را از طریق رابط ها با استفاده از مرورگرهای وب فراهم می کند. کاربران فقط برای مدت زمانی که از این سرویس استفاده می کنند باید هزینه پرداخت کنند ، یعنی پرداخت به ازای استفاده. این را می توان با سیستم الکتریکی مقایسه کرد که در خانه دریافت می کنیم. ما فقط مبلغی را که استفاده می کنیم پرداخت می کنیم. در اینجا همان مفهوم اعمال می شود. این امر به کاهش هزینه های عملیاتی هزینه های فناوری اطلاعات کمک می کند. با این وجود امنیت ابرهای عمومی در مقایسه با سایر مدل های ابر از امنیت کمتری برخوردار است زیرا همه برنامه ها و داده های موجود در ابر عمومی بیشتر در معرض حملات مخرب هستند. راه حل این می تواند این باشد که بررسی های امنیتی از طریق اعتبار سنجی در هر دو طرف ، توسط فروشنده ابر و همچنین مشتری انجام شود. همچنین هر دو طرف باید مسئولیت های خود را در مرزهای عملیاتی خود شناسایی کنند .

2- ابر گروهی

ابر گروهی در جایی به وجود می آید که چندین سازمان نیازهای یکسان دارند و به دنبال این هستند که با به اشتراک گذاردن زیرساخت از مزایای محاسبات ابری بهره مند گردند [4]. هنگامی که بسیاری از سازمان ها به طور مشترک زیرساخت ابر را ایجاد و مشترک می کنند ، الزامات و سیاست های آنها ، چنین مدل ابری را ابر انجمنی می نامند. زیرساخت های ابری می توانند توسط ارائه دهنده شخص ثالث یا در یکی از سازمان های انجمنی میزبانی شوند.

3- ابر ترکیبی

ابر ترکیبی اجازه می دهد که یک رویکرد "ترکیب و مطابقت" وجود داشته باشد [5]. این ترکیبی از ابر عمومی و ابر خصوصی

قابلیت ردیابی هرگونه تغییر در اطلاعات حاوی اطلاعات در خدمات دولت الکترونیکی ضروری است. با استفاده از خدمات فناوری اطلاعات و با مسئولیت های ارائه دهندگان خدمات می توان فساد اداری را کنترل کرد. فرآیند حسابرسی، ممیزی های امنیتی باید به صورت دوره ای انجام شود تا امنیت سیستم تضمین شود. رایانش ابری می تواند در تجزیه و تحلیل حجم زیادی از داده ها و تشخیص هرگونه تقلب کمک کند. این می تواند به ایجاد مکانیسم های دفاعی برای افزایش امنیت کمک کند، بنابراین برنامه ها در دسترس و قابل اعتماد هستند.

بازیابی پس از خرابی یک مسئله حیاتی برای بقای بسیاری از سازمان ها است تا اطمینان حاصل شود که آیا توانایی زنده ماندن در حوادث ناشی از زیرساخت های فناوری اطلاعات آنها را دارند یا خیر. برنامه های بازیابی حوادث در رایانش ابری گزینه های بیشتری نسبت به مدل سنتی بازیابی فاجعه برای سازمان ها فراهم می کنند تا اطلاعات را خیلی سریع و موثر بازیابی کنند.

رایانش مه

در یک تعریف عمومی از رایانش ابری، دیتاسنترهای سخت افزاری و نرم افزارهای تأمین کننده ی سرویس پردازشی را «رایانش ابری» می نامند. رایانش ابری یک روش نوین پردازش است که در آن منابع قابل گسترش و اغلب مجازی شده، به صورت یک سرویس پردازشی و از طریق شبکه های ارتباطی مانند شبکه های محلی و اینترنت عرضه می شود. محوریت این مدل، سرویس دهی به کاربر بر اساس تقاضا است، بدون آن که کاربر نیازی به تجهیزات خاصی برای پردازش داشته یا از محل انجام این پردازش آگاه باشد. این سرویس را می توان به شبکه برق رسانی تشبیه کرد که مشترک بدون نیاز به داشتن اطلاع از نحوه ی تولید برق و مکان دقیق تولید آن، تنها با اتصال از طریق یک درگاه، انرژی لازم برای استفاده از وسایل الکتریکی خود را تأمین می کند.

یکی از اهداف رایانش ابری (Cloud Computing) ایجاد یک دسترسی مناسب به منابع محاسباتی است که میتواند این دسترسی به صورت مجازی شده باشد. در سرویس های محاسباتی، پرداخت هزینه بر اساس میزان و مدت استفاده از منابع توسط مشتری صورت می پذیرد.

در سال های اخیر تعداد دستگاه ها و سنسورهای اینترنت اشیا رشد زیادی داشته است. برای پشتیبانی از حجم عظیم کاربردهای برخط با حساسیت بالا نسبت به تغییر نیازمند به طرح های رایانشی جدید برای پشتیبانی از دستگاه های توزیع شده جغرافیایی اینترنت اشیا هستیم. برای این منظور رایانش مه پیشنهاد شده اند. رایانش مه توسعه دهنده ی عملکرد ابر بوده و در نزدیکی دستگاه ها و

برنامه و نرم افزار به عنوان یک سرویس ارائه می شود، که در آن برنامه بر روی ابر اجرا می شود، نیاز به نصب و اجرای برنامه در رایانه مشتری از بین می رود. نمونه های آن عبارتند از Twitter، Facebook، Gmail، Salesforce

مزایای فناوری رایانش ابری

استفاده از فناوری رایانش ابری دارای مزایای زیادی است که در ادامه به بیان کلی آنها پرداخته می شود.

از دیدگاه اقتصادی، رایانش ابری منجر به کاهش هزینه هایی مانند زیر خواهد شد:

1 - مشتریان هزینه استفاده از خدمات ابری را خواهد پرداخت لذا آنها هزینه های خرید سخت افزار و نرم افزار را نخواهند پرداخت.

2 - از آنجایی که ارتباط مستقیم بین مشتریان و سازمان های ارائه دهنده سرویس، برخی از هزینه ها حذف خواهند شد.

در محیط رایانش ابری محل استقرار نرم افزارها در سمت سرور است که در این صورت عملیات به روزرسانی نرم افزارها توسط سازمان ارائه دهنده سرویس و در سمت سرور صورت می پذیرد.

رایانش ابری برای ارائه خدمات با مقیاس پذیری نامحدود طراحی شده است که به عنوان یکی از ویژگی های اساسی آن در نظر گرفته می شود. مشتریان به انبوهی از منابع مجازی دسترسی دارند که به آنها امکان می دهد تا با یک روش کارآمد، انعطاف پذیر و کارآمد به دوره های غیرقابل پیش بینی بار پیک پاسخ دهند.

ارائه دهندگان خدمات رایانش ابری میزبان برنامه ها و سرورهای خریداری شده هستند. آنها همچنین مسئول به روزرسانی نرم افزار و پشتیبانی فنی هستند. زیبایی رایانش ابری در اینجا برای حل مشکلات دولت الکترونیکی به ویژه در حومه شهرهای کوچک دولت به نظر می رسد زیرا اشتغال نیروهای آموزش دیده اقتصادی نیست و همچنین متخصصان ترجیح می دهند در چنین مناطق دور افتاده ای کار نکنند. علاوه بر این، در فناوری ابری به روزرسانی برنامه های نرم افزاری از طریق یک رایانه ضروری نیست. این کار منجر به صرفه جویی در هزینه و زمان می شود و برای کشورهای در حال توسعه به پرسنل کمتر آموزش دیده نیاز دارد و باعث افزایش کارایی سیستم (با جلوگیری از خطاهای نگهداری) و اثربخشی آن می شود.

مدلهای خدماتی رایانش ابری متمرکز بر ارائه خدمات اقتصادی به شرکتها و سازمانهای دولتی است. این فرصت را ایجاد می کند تا با کاهش هزینه خرید سیستم های بسیار گران قیمت و استخدام کارمندان حرفه ای برای مدیریت و نگهداری، از هزینه های سرمایه گذاری به هزینه های عملیاتی تبدیل شود.

رایانش ابر دیگر قادر به فراهم سازی پشتیبانی سیار، کاربردها آگاه از مکان و نیازمند تاخیر نیست، رایانش مه می تواند برای حل تمامی این مشکلات راه حل مناسبی را ارائه نماید.

از آنجایی که رایانش لبه ای سیار می تواند با اهداف وفق یافته و آماده سازی اولیه ی سریع تری برای خدمات سلولی ارائه کند برای مشتریان مناسب تر بوده و کارایی شبکه را افزایش می دهد. رایانش لبه ای سیار می تواند از ارتباطات نسل پنجم پشتیبانی نموده و هدف از آن دسترسی منعطف به اطلاعات شبکه های رادیویی برای توزیع محتوا و گسترش کاربرد است. رایانش ابر سیار بخاطر پشتیبانی از دستگاه های سیار هوشمند برای اجرای کاربردهای ضروری بر روی دستگاه های قابل حمل نسبت به کامپیوترهای سنتی مناسب تر هستند. از آنجایی که بیشتر دستگاه های سیار هوشمند دارای محدودیت های منابع انرژی، ذخیره سازی و محاسباتی هستند، از این رو در سناریوهای بحرانی به دنبال اجرای کاربردها خارج از وسایل موبایل ولی بصورت محلی هستیم. در این شرایط رایانش ابری سیار می تواند منابع لازم را برای پشتیبانی از اجراهای راه دور و تخلیه ی کاربردها در نزدیکی کاربرهای نهایی بکار رود.

رایانش ابری سیار سه طرح رایانش ابری، رایانش موبایل و ارتباط بی سیم را برای بهبود کیفیت خدمات موبایل ارائه شده به کاربران و خلق فرصت های تجاری جدید برای اوپراتورهای شبکه و فراهم کنندگان خدمات ابر در اختیار قرار می دهد.

همانند رایانش لبه ای سیار و رایانش ابری سیار، رایانش مه می تواند رایانش لبه ای را فراهم کند، بگونه ای که در بالای رایانش لبه ای، رایانش مه می تواند به هسته ی شبکه افزوده شود و یا به عبارت دیگر هر دوی شبکه های لبه ای و هسته ای می توانند به عنوان زیرساخت های رایانشی در رایانش مه مورد استفاده قرار گیرد. بر خلاف رایانش لبه ای، رایانش مه می تواند خدمات بر پایه ی ابر مانند IaaS، PaaS و SaaS را به لبه های شبکه گسترش دهد و از این رو نسبت به دیگر طرح های رایانشی وابسته توانایی کارکرد ساختمان دتری را برای دستگاه های IOT دارد.

رایانش مه به عنوان توسعه ای از رایانش ابری برای راه اندازی مسائل مرتبط IOT در لبه ی شبکه بوجود آمده است که در آن گره ها ناهمگن و توزیع شده هستند. خدمات بر پایه ی مه برای جنبه های متفاوت از محیط های با شرایط ویژه طراحی شده و از این رو امنیت در آن ها یک مسئله اساسی است. در رایانش ابری داده های به مرکز داده ای ابر راه دور فرستاده شده، پردازش مربوطه صورت پذیرفته و نتایج برگشت می نماید. در حالی که در رایانش لبه ای مرکز داده ای وجود نداشته و محاسبات در لبه ی شبکه صورت می پذیرد. در

سنسورهای اینترنت اشیا اجرا می شود. در واقع می توان آنها را با عنوان لایه ی میانی بین دستگاه ها و سنسورهای اینترنت اشیا و مراکز داده ای ابر در نظر گرفت.

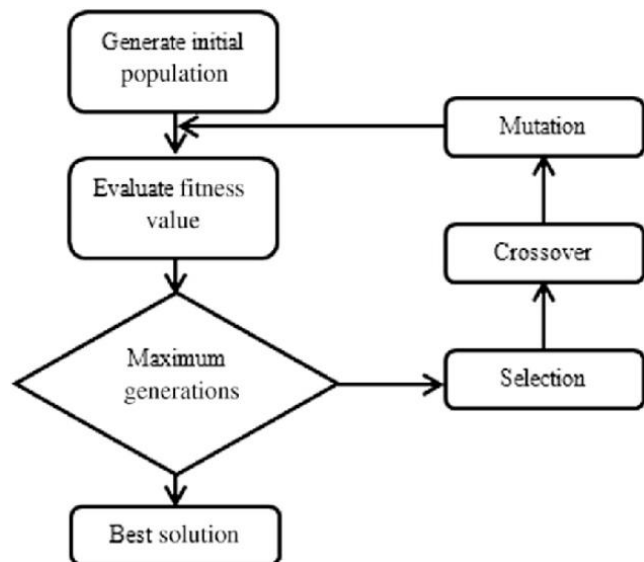
هدف از بکارگیری رایانش مه جایگزینی آن با رایانش ابر نیست، بلکه هدف ایجاد لایه ای میانی بین دستگاه های اینترنت اشیا و کاربران نهایی ابر بمنظور کاهش سربار ترافیکی شبکه و افزایش امنیت می باشد. امروزه با توجه به حجم عظیم داده های تولیدی از منابع مختلفی چون رسانه های اجتماعی، وبسایت های تجارت الکترونیک، کاربردهای شخصی و سازمانی باید برای ذخیره سازی، نگهداری و دسترسی کارا و امن در جهت استفاده در کاربردهای مختلف چاره اندیشی نماییم.

یک محیط رایانش مه متشکل از مولفه های شبکه سنتی مانند مسیریاب ها، سوئیچ ها، ایستگاه های کاری و خدمت دهندگان پراکسی است که در مجاورت دستگاه ها-سنسورهای اینترنت اشیا قرار می گیرد. این طرح در شکل زیر نشان داده شده است.

رایانش مه می تواند موجب پشتیبانی از تحرک پذیری، تراکنش های برخط، مقیاس پذیری، تعاملات برخط، ارتباطات مناسب بین عناصر، افزایش کارایی، کاهش ترافیک، کاهش هزینه های Opex و Capex و توزیع مناسب محتوا شود. با ظهور رایانش ابری فناوری رایانشی وارد دنیای جدیدی شد. فراهم کنندگان خدمات رایانشی چون Google، Amazon، Microsoft خدمات زیادی را در قالب کاربردهایی چون زیرساخت به عنوان سرویس (IaaS)، بستر به عنوان سرویس (PaaS) و نرم افزار به عنوان سرویس (SaaS) ارائه نمودند. از آنجایی که مراکز داده ای ابر ذاتا مجتمع و در نقاط راه دور هستند مشکلاتی چون هزینه ی بالا، تاخیرات طولانی مدت، مشکلات امنیتی و کیفیت خدمات سرویس پایینی را دارا می باشند. از این رو ایده ی شبکه ی لبه ای معرفی شده است که هدف آن تصمیم بر انجام عمل در محل نزدیک تر و بصرفه تر در کنار سنسورهای اینترنت اشیا و یا ارسال داده ها به مراکز راه دور است.

از نظر زیرساخت CISCO، رایانش مه به عنوان توسعه ای از رایانش ابر مطرح شده است که سرویس ها را به لبه ی شبکه ی کاربران منتقل می نماید. رایانش مه به عنوان رایانش لبه ای نیز نامیده می شود. این طرح رایانشی بطور وسیعی از بسترهای مجازی که سرویس های شبکه ای، فضای ذخیره سازی و سرویس های محاسباتی را به سرورهای ابر و دستگاه های کاربر نهایی اضافه می نمایند، بهره می برد. رایانش مه نقش مهمی را در پشتیبانی و پیاده سازی اینترنت اشیا بر عهده دارد. این طرح تاخیر را کاهش داده و در نتیجه کیفیت سرویس را افزایش می دهد. در حالی که کمه با افزایش روزافزون و استفاده گسترده از میلیارد ها دستگاه های اینترنت اشیا،

جدید ایجاد می‌شوند. این کار با احتمال p_c انجام می‌گیرد. در ادامه مرحله‌ی جهش با احتمال p_m اعمال می‌شود تا کروموزوم‌ها به میزان کافی در فضای مجموعه جواب پراکنده شوند. بعد از انجام این مراحل، شرط پایان ارزیابی می‌شود و در صورت لزوم، کار پایان می‌یابد.

شکل (3-1) ساختار کلی الگوریتم ژنتیک

در ادامه به بیان مولفه‌های موجود در این الگوریتم پرداخته می‌شود.

• کروموزوم

در الگوریتم‌های ژنتیکی، هر کروموزوم نشان دهنده‌ی یک نقطه در فضای جستجو و یک راه‌حل ممکن برای مسئله‌ی مورد نظر است. خود کروموزوم‌ها (راه‌حل‌ها) از تعداد ثابتی ژن (متغیر) تشکیل می‌شوند. برای نمایش کروموزوم‌ها، معمولاً از کدگذاری‌های دودویی (رشته‌های بیتی) استفاده می‌شود.

• جمعیت

مجموعه‌ای از کروموزوم‌های یک جمعیت را تشکیل می‌دهند. با تاثیر عملگرهای ژنتیکی بر روی هر جمعیت، جمعیت جدیدی با همان تعداد کروموزوم تشکیل می‌شود.

• تابع برازندگی

به منظور حل هر مسئله با استفاده از الگوریتم‌های ژنتیکی، ابتدا باید یک تابع برازندگی برای آن مسئله ابداع شود. برای هر کروموزوم، این تابع عددی غیرمنفی را بر می‌گرداند که نشان دهنده شایستگی یا توانایی فردی آن کروموزوم است.

• عملگرهای الگوریتم ژنتیک

در الگوریتم ژنتیک در طی مرحله‌ی تولید مثل از عملگرهای ژنتیکی استفاده می‌شود. با تاثیر این عملگرها بروی یک جمعیت، نسل بعدی آن جمعیت تولید می‌شود. عملگرهای انتخاب، آمیزش و جهش معمولاً بیشترین کاربرد را در الگوریتم‌های ژنتیکی دارند.

رایانش ابری سیار همانند رایانش ابری داده‌ها به مرکز داده‌ای ارسال می‌شوند و وجود دستگاه‌های موبایل از ویژگی‌های آن است. در واقع این طرح فاقد شبکه‌ی لبه بوده و یک مرکز داده‌ای ابر کوچک توسط منابع دستگاه‌های کوچک موجود تشکیل می‌شود. در رایانش لبه‌ای سیار کارهای بزرگ‌تر و فاقد محدودیت‌های زمانی به مرکز داده‌ای متمرکز اصلی انتقال می‌یابند در حالی که در این طرح تعدادی خدمت‌دهنده‌ی لبه‌ی سیار وجود دارند که کارهای کوچک و یا بلادرنگ و همچنین کارهایی با شرایط خاص و محدودیت‌های امنیتی را در نزدیکی محل اجرا می‌نمایند. در رایانش لبه‌ی شبکه متصل به یک شبکه‌ی هسته‌ای می‌باشد که این شبکه‌ی هسته‌ای تصمیم‌گیرنده‌ی آن است که کارها در لبه انجام پذیرند و یا آنکه به مرکز داده‌ای راه دور ارسال شوند.

الگوریتم ژنتیک

الگوریتم ژنتیک را می‌توان یک روش جستجوی کلی نامید که از قوانین تکامل بیولوژیک طبیعی تقلید می‌کند. الگوریتم ژنتیک بر روی یک سری از جواب‌های مساله به امید به دست آوردن جواب‌های بهتر قانون بقای بهترین را اعمال می‌کند. در هر نسل به کمک فرایند انتخابی متناسب با ارزش جواب‌ها و تولید مثل جواب‌های انتخاب شده به کمک عملگرهایی که از ژنتیک طبیعی تقلید شده‌اند، تقریب‌های بهتری از جواب نهایی بدست می‌آید. این فرایند باعث می‌شود که نسل‌های جدید با شرایط مسئله سازگارتر باشد. الگوریتم ژنتیک یکی از زیرمجموعه‌های محاسبات تکامل یافته می‌باشد که رابطه‌ی مستقیمی با مبحث هوش مصنوعی دارد. در واقع الگوریتم ژنتیک یکی از زیرمجموعه‌های هوش مصنوعی می‌باشد.

از طرفی، الگوریتم ژنتیک یک روش جستجوی عمومی نیز محسوب می‌شود که از طبیعت برگرفته شده است. این روش قادر است تا جواب‌هایی نزدیک به جواب بهینه را پیدا کند. در این روش غالباً در مسائلی استفاده می‌شود که فضای جستجو گسترده و تعداد اکستریم‌های محلی زیاد می‌باشد. چون جستجو برای یافتن بهترین تطبیق در فضایی گسترده همراه با تعداد زیادی از قله‌های محلی صورت می‌گیرد. عملگرهای الگوریتم ژنتیک شامل انتخاب، تولید مثل و جهش می‌باشد. این عملگرها در بخش‌های بعدی شرح داده می‌شوند.

در شکل زیر ساختار کلی الگوریتم ژنتیک رسم شده است. با توجه به این شکل، ابتدا ساختار کروموزوم و تابع ارزیابی آن ایجاد می‌شود. در هر نسل تمام کروموزوم‌ها ارزیابی می‌شود و کروموزوم‌های مرغوب‌تر انتخاب می‌شوند. سپس کروموزوم‌ها، دوباره انتخاب می‌شوند و از ترکیب آن‌ها، کروموزوم‌های نسل

• عملگر انتخاب

این عملگر از بین کروموزوم‌های موجود در جمعیت، تعدادی کروموزوم را برای تولید مثل انتخاب می‌کند. کروموزوم‌های برازنده‌تر شانس بیشتری دارند تا برای تولید مثل انتخاب شوند.

• عملگر آمیزش (تقاطع)

در جریان عمل آمیزش (که تقاطع یا تلفیق نیز نامیده می‌شود) به صورت اتفاقی بخش‌هایی از کروموزوم‌ها با یکدیگر تعویض می‌شوند. این موضوع باعث می‌شود که فرزندان ترکیبی از خصوصیات والدین خود را همراه داشته باشند و دقیقاً مشابه یکی از والدین نباشند. هدف تولید فرزند جدید می‌باشد به این امید که خصوصیات خوب دو موجود در فرزندشان جمع شده و یکی موجود بهتری را تولید کند.

روش کار به صورت زیر است:

به صورت تصادفی یک نقطه از کروموزوم انتخاب می‌شوند. سپس ژن‌های مابعد آن نقطه از کروموزوم‌ها با یکدیگر جابجا می‌شوند.

• عملگر جهش

پس از اتمام عمل آمیزش، عملگر جهش بروی کروموزوم‌ها اثر داده می‌شود. این عملگر یک ژن از کروموزوم را به طور تصادفی انتخاب نموده و سپس محتوای آن ژن را تغییر می‌دهد. اگر ژن از جنس اعداد دودویی باشد، آن را به وارونه‌اش تبدیل می‌کند و چنانچه متعلق به یک مجموعه باشد، مقدار یا عنصر دیگری از آن مجموعه را به جای آن ژن قرار می‌دهد. پس از اتمام عمل جهش، کروموزوم‌های تولید شده به عنوان نسل جدید شناخته شده و برای دور بعد اجرای الگوریتم ارسال می‌شوند.

• کدگذاری

قبل از اینکه یک الگوریتم ژنتیکی بتواند اجرا شود، ابتدا باید کدگذاری (یا نمایش) مناسبی برای مسئله مورد نظر پیدا شود. معمولی‌ترین شیوه نمایش کروموزوم‌ها در یک الگوریتم ژنتیک به شکل رشته‌های دودویی است. هر متغیر تصمیم‌گیری به صورت دودویی درآمده و سپس با کنار هم قرار گرفتن این متغیرها کروموزوم ایجاد می‌شود. گرچه این روش گسترده‌ترین شیوه کدگذاری است، اما شیوه‌های دیگری مثل نمایش با اعداد حقیقی در حال گسترش هستند. همچنین یک تابع برآزندگی نیز باید ابداع شود تا به هر راه حل کدگذاری شده راه حلی را نسبت دهد.

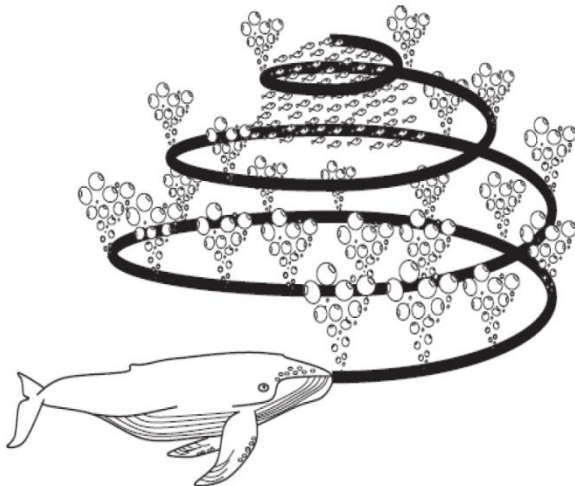
الگوریتم نهنگ

نهنگ‌ها موجوداتی فانتزی هستند. آنها بعنوان بزرگترین پستانداران در جهان محسوب می‌شوند. یک نهنگ بالغ می‌تواند تا 30 متر رشد کند و تا 180 تن وزن داشته باشد. 7 گونه مختلف از این پستاندار

غول پیکر وجود دارد: نهنگ قاتل، نهنگ سئی، نهنگ تیغ باله، نهنگ اقیانوس اطلس، نهنگ کوهان دار، نهنگ مینکی و نهنگ آبی.

نهنگ‌ها اغلب بعنوان شکارچی در نظر گرفته می‌شوند. آنها هرگز نمی‌خوابند زیرا آنها از سطح اقیانوس‌ها تنفس می‌کنند. در حقیقت، نیمی از مغز تنها می‌خوابد. نکته جالب در مورد نهنگ‌ها این است که آنها بعنوان حیوانات بسیار باهوش و با احساس در نظر گرفته می‌شوند. با توجه به گفته‌های هاف و دان نهنگ‌ها در نواحی خاصی از مغز خود سلول‌هایی شبیه به آن دسته از سلول‌های انسان که به آنها سلول‌های دوکی ۲ گفته می‌شوند دارند. این سلول‌ها مسئول قضاوت، احساسات و رفتارهای اجتماعی در انسان هستند. به عبارت دیگر سلول‌های دوکی ما را از سایر حیوانات متمایز می‌کند. نهنگ‌ها دو برابر انسان بالغ از این سلول‌ها دارد که باعث هوشمندی آنها می‌شود. اثبات شده است که نهنگ‌ها می‌توانند فکر کنند، یاد بگیرند، قضاوت کنند، ارتباط برقرار کنند و حتی از انسان نیز احساسی‌تر باشند.

رفتار اجتماعی نهنگ‌ها به گونه‌ای است که آنها به تنهایی و یا بصورت گروهی زندگی می‌کنند. برخی از گونه‌های موجود نهنگ‌ها می‌توانند کل دوره حیات خود را در یک خانواده از نهنگ‌ها زندگی کنند. بعنوان مثال نهنگ قاتل از این نوع هستند. یکی از بزرگترین نهنگ‌های بالنی نهنگ کوهان‌دار است. طعمه‌های مورد علاقه این نوع نهنگ‌ها گله‌های ماهی کریل و کوچک هستند. شکل (3-3) این پستاندار را نشان می‌دهد.

شکل (3-2) رفتار نهنگ آبی

نهنگ کوهان‌دار روش شکار مخصوص خودشان را دارند. این رفتار تغذیه‌ای روش غذاخوردن شبکه حبابی نام دارد. نهنگ‌های کوهان‌دار ترجیح می‌دهند تا ماهی‌های کوچل نزدیک به سطح

پردازش هستند، با صرف چه میزان تاخیر، به اتمام می‌رسند. ممکن است تعداد سفارشات تخصیص یافته به هر منبع متفاوت باشد یعنی به یک منبع تعداد 3 سفارش تخصیص داده شود و به منبع دیگر، تعداد 7 سفارش تخصیص یابد و به دیگری 5 سفارش، در نتیجه زمان اجرایی هر سفارش بر روی هر منبع متفاوت خواهد شد.

بنابراین هر منبع نسبت به منبع دیگر در زمان‌های مختلفی سفارشات تخصیص یافته به خودش را به اتمام می‌رساند. سفارشات که به یک منبع تخصیص می‌یابند در یک زمان وارد منبع پردازشی میشوند تا به ترتیب در صف آن منبع قرار گیرند تا به ترتیب اجرا شوند. زمانی که هر سفارش توسط منبع شروع به اجرا شدن میکند را زمان شروع می‌نامیم و با پارامتر T_{start}^i آن را نشان می‌دهیم و زمانی که اجرای آن سفارش به اتمام رسیده باشد را زمان پایان می‌نامیم و با پارامتر T_{finish}^i نشان می‌دهیم. لذا زمان تحویل سفارش شماره i را میتوان به صورت زیر محاسبه کرد:

$$T_{finish}^i = T_{start}^i + T_{Run}^i$$

که در معادله بالا، T_{Run}^i زمان اجرای سفارش شماره i بر روی منبع پردازشی است. لازم به ذکر است که همه سفارشات که به یک منبع تخصیص یافته‌اند، همه با هم در یک زمام شروع به اجرا نمی‌شوند بلکه باید به ترتیب یکی پس از دیگری اجرا شوند که با پایان یافتن اجرای یک سفارش، سفارش بعدی که در صف است، اجرا میشود. لذا زمان شروع سفارشات تخصیص یافته بر روی یک منبع با یکدیگر متفاوت است.

در نهایت به ازای مجموعه سفارشات که یک منبع پردازشی در حال اجرای آنها است، مجموع زمان تحویل به صورت معادله زیر حساب می‌شود:

$$Delivery = \sum_{i=1}^n T_{finish}^i$$

که در آن n برابر با تعداد سفارشات است که به منبع تخصیص داده شده است.

فلوچارت روش پیشنهادی GAWOASch در شکل فوق نشان داده شده است. با توجه به روش معرفی شده، گام‌های روش پیشنهادی به صورت زیر است:

ابتدا تعداد سفارشات مشتریان در زنجیره تامین دیجیتال ثبت شده و اطلاعات آنها به مولفه زمانبندی ارسال می‌شوند تا توسط الگوریتم پیشنهادی زمانبندی شوند. در ادامه، تعداد منابع موجود

اقیانوس را شکار کنند. با بررسی‌های صورت گرفته مشخص شده است که این تغذیه با ایجاد کردن جاب‌های متمایز دایره‌ای شکل یا به شکل عدد 9 همانطور که در شکل (3-3) نشان داده شده است صورت می‌گیرد.

به هر حال، گولدبوگن و همکاران این رفتار را با استفاده از سنسورهایی بررسی کردند. آنها اطلاعات مرتبط با 300 شبکه حباب از 9 نهنگ کوهان‌دار را ضبط کردند. و دو نوع مانور مرتبط با حباب‌ها را پیدا کردن که نام آنها را مارپیچی سمت بالا حلقه‌های حباب قرار دارند.

در مانور پیشین، نهنگ‌های کوهان‌دار حدود 12 متر در آب شیرجه زدند و سپس شروع به تولید حباب به شکل مارپیچی در اطراف طعمه کردند و در ادامه این کار، به سمت سطح آب شنا کردند. مانور بعدی شامل سه مرحله مختلف بود: حلقه مرجانی، *lobtail* (رفتاری که نهنگ‌ها انجام می‌دهند و ماهی‌ها را از آب خارج می‌کنند و به سمت بالا حرکت می‌دهند و سپس آنها را به سطح آب پایین می‌آورند) و حلقه اسپرکردن.

تابع برازندگی در روش پیشنهادی

در روش پیشنهادی، فرایند تولید سفارشات مشتریان و زمانبندی آنها در زنجیره تامین دیجیتال بدین صورت در نظر گرفته‌ایم که سفارشات مشتریان DSC به لایه رایانش مه و رایانش ابر ارسال می‌شوند تا توسط منابع پردازشی موجود در این دو لایه (لایه مه و لایه ابر) مورد پردازش قرار گیرند. از آنجایی که در هر لحظه حجم این سفارشات زیاد است و تعداد پردازنده موجود در منابع پردازشی در هر لحظه ممکن است آزاد باشند و یا مشغول به انجام سفارشات دیگری باشند، باید این سفارشات به صورت متوازن بین منابع آزاد تخصیص یابند تا علاوه بر توزیع متوازن بار بر روی منابع، از میزان تاخیر پردازشی کمتری برخوردار شوند تا منابع پردازشی زودتر آزاد شوند و در نتیجه زمان تحویل سفارشات کاهش یابد. لذا این پارامتر تاخیر پردازشی در روش پیشنهادی به صورت یک تابع تناسب (برازندگی) در نظر گرفته شده است.

در روش پیشنهادی برای تعداد سفارشات مشتریان در زنجیره تامین دیجیتال و منابع پردازشی موجود در لایه رایانش مه و رایانش ابری بدین صورت است که تعداد n سفارش مستقل از لایه مشتریان DSC در معماری روش پیشنهادی، تولید می‌شوند و تعداد m منابع در لایه مه و ابر در دسترس هستند. هر سفارش زمان پردازش از قبل مشخصی دارد و می‌توانند بر روی هر منبعی که در سطح رایانش مه و ابر در دسترس هستند، اجرا شوند.

پارامتر زمان تحویل نشان‌دهنده آن است که مجموعه سفارشات که به هر منبع در رایانش مه و ابر تخصیص یافته‌اند و در حال

سال ۱۹۷۰ ، مولرنرم افزار متلب را بر پایه زبان فرتن نوشت. در سال ۱۹۸۳ این نرم افزار را بر پایه زبان برنامه نویسی C شکل دادند و پس از تأسیس شرکت گسترش آن سرعت گرفت. واژه متلب هم به معنی محیط محاسبات رقیمی و هم به معنی خود زبان برنامه نویسی مربوطه است که از ترکیب دو واژه ماتریس و آزمایشگاه ایجاد شده است. این نام نشان دهندهی ماتریس محور بودن برنامه است، که در آن حتی اعداد منفرد هم به عنوان ماتریس در نظر گرفته می شوند. هسته متلب برای سرعت و کارایی بالا به زبان سی C نوشته شده است اما رابط گرافیکی آن به زبان جاوا پیاده سازی گشته است. اکثر برنامه های نرم افزار متلب متن باز هستند. محبوبیت بیشتر متلب در سراسر جهان به خاطر قدرت انعطاف پذیری و راحتی کار با آن است.

متلب یک برنامه نرم افزاری قوی برای کسانی است که با محاسبات عددی و به ویژه جبر خطی و نمایش آن ها سرو کار دارند. این نرم افزار نسل چهارم زبان های برنامه نویسی محسوب شده که هدف اولیه آن عبارت است از قادر ساختن مهندسان و دانشمندان به حل مسائل شامل عملیات ماتریسی، بدون نیاز به نوشتن برنامه در زبان های برنامه نویسی متداول همچون C. پایه ای ترین المان در این نرم افزار ماتریس است. از این رو سریع ترین راه نوشتن و اجرای کد در این نرم افزار استفاده از ماتریس است. در حقیقت تمام داده ها در متلب به شکل یک ماتریس ذخیره می شوند. برای مثال یک عدد (اسکالر) به شکل یک ماتریس 1x1 ذخیره می شود. یک رشته مانند « This is my command » به شکل ماتریسی با یک سطر و چندین ستون (که تعداد ستون ها به تعداد کاراکترهاست) ذخیره می شود. حتی یک تصویر به شکل یک ماتریس سه بعدی ذخیره می گردد که بُعد اول و دوم آن برای تعیین مختصات نقاط و بُعد سوم آن برای تعیین رنگ نقاط استفاده می شود. فایل های صوتی نیز در متلب به شکل ماتریس های تک ستون (بردارهای ستونی) ذخیره می شوند.

نرم افزار متلب دارای ویژگی های منحصر به فردی است که سایر زبان های برنامه نویسی آن را ندارند. از جمله مزایای این نرم افزار را می توان به موارد زیر اشاره کرد:

امکان کد نویسی سریع و آسان با یک زبان سطح بالا

اشکال زدایی آسان

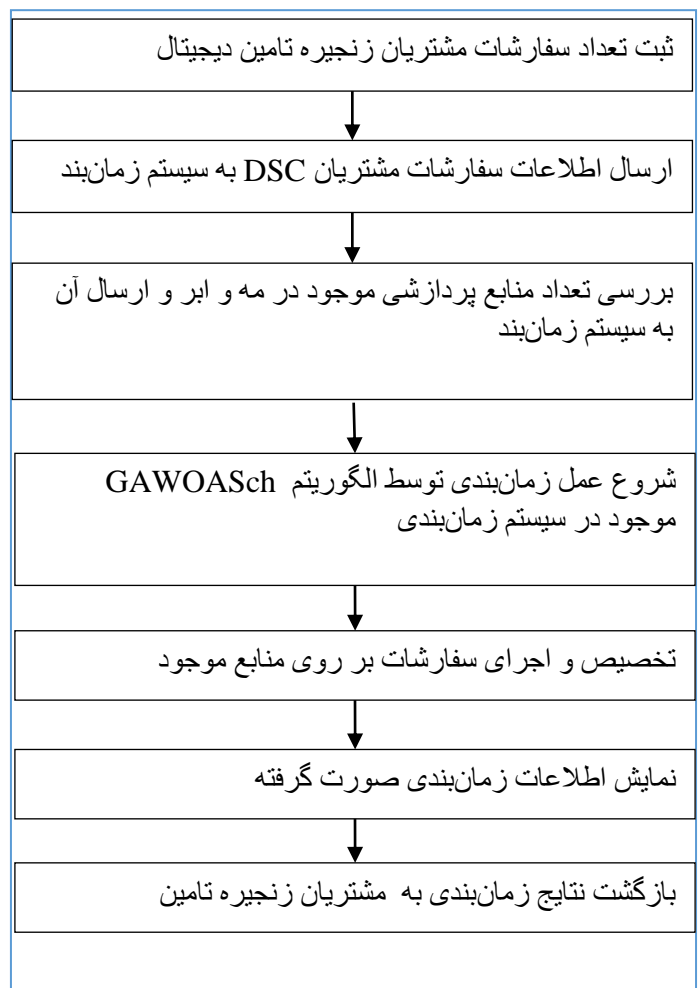
محیط کاربری ساده

قابلیت نمایش گرافیکی نتایج و رسم نمودارهای ۲ بعدی و ۳ بعدی

تطابق نسخه های مختلف با هم

امکان گسترش نرم افزار و افزودن قابلیت های جدید به آن به وسیله جعبه ابزارها.

در محیط رایانش مه و ابری نیز محاسبه شده و ثبت می شوند. اطلاعات این منابع نیز به سیستم زمانبند ارسال می شوند. در سیستم زمانبند، اطلاعات کسب شده به الگوریتم GAWOA در روش پیشنهادی به عنوان ورودی داده می شوند. برای شروع الگوریتم، لازم است پارامترهای مورد نیاز الگوریتم زمانبندی پیشنهادی مانند تعداد تکرار الگوریتم، تعداد جمعیت، نرخ تقاطع و جهش و ... تنظیم شوند. با تنظیم شدن پارامترها، الگوریتم زمانبند پیشنهادی بر اساس اطلاعات موجود شروع می شود تا به شرط خاتمه برسد. بعد از اتمام الگوریتم، وضعیت تخصیص سفارشات به منابع تعیین شده و اطلاعات به دست آمده از اجرای روش پیشنهادی نمایش داده می شوند. این اطلاعات شامل تعداد سفارشات که به هر منبع تخصیص داده شده است و شامل زمان تحویل سفارشات است.

فلوچارت روش پیشنهادی GAWOASch

نرم افزار شبیه سازی

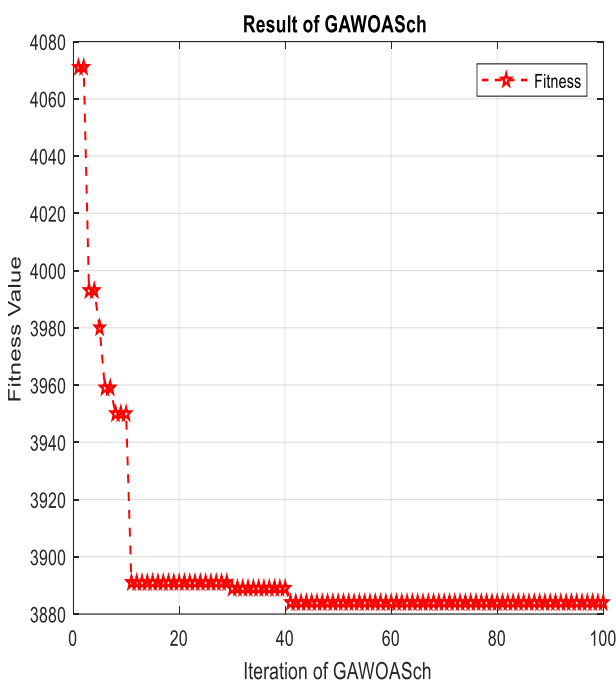
نرم افزار متلب توسط شرکت مت ورکس تولید شده است. این شرکت در سال ۱۹۸۴ در ایالت ماساچوست آمریکا تأسیس شد. در

مقدار	پارامتر
30	تعداد جمعیت
100	تعداد تکرار الگوریتم
0/6	نرخ تقاطع
0/4	نرخ جهش
0/5	ضریب A
0/5	ضریب r

اجرای شبیه‌سازی‌ها

در این شبیه‌سازی برای تحلیل بهتر، تعداد سفارشات مشتریان در Zنجیره تامین دیجیتال و تعداد منابع رایانش مه و ابر را کم در نظر می‌گیریم. لذا تعداد سفارشات برابر با 12 سفارش و تعداد منابع را برابر با 3 منبع در نظر گرفته ایم. با اجرای روش پیشنهادی و اجرای الگوریتم GAWOASch، نتیجه پاسخگویی به سفارشات به صورت زیر شده است:

نحوه بهینه‌سازی تابع تناسب در تکرارهای الگوریتم GAWOASch به صورت شکل زیر است:

شکل (4-1) بهینه‌سازی تابع تناسب در شبیه‌سازی توسط الگوریتم GAWOASch

که در نتیجه، عمل زمانبندی این مجموعه سفارشات بر روی منابع به صورت زیر شده است:

در محیط‌های دانشگاهی از متلب به‌عنوان ابزاری برای آموزش دوره‌های مقدماتی تا پیشرفته ریاضیات، علوم مهندسی و علوم پایه استفاده می‌شود. در صنایع نیز متلب به‌عنوان ابزاری برای تحقیقات افزایش تولید و نیز آنالیز ریاضی مسائل درگیر در آن صنایع استفاده می‌شود.

این نرم‌افزار به‌صورت اختصاصی در موارد زیر نیز کاربرد دارد: ریاضیات و محاسبات ساخت و پیاده‌سازی الگوریتم‌های ریاضی جمع‌آوری داده‌ها مدل‌سازی، شبیه‌سازی و تحلیل مدل

آنالیز، استخراج مشخصه‌های آماری، رسم و نمایش دیتا، رسم گراف‌های مهندسی و علوم (منحنی‌های دویعدی و سه‌بعدی، منحنی‌های آماری و ...)

تولید نرم‌افزارهای کاربردی دارای واسط گرافیکی جنبه نوآوری تحقیق

استفاده از رایانش مه در ترکیب با رایانش ابری و همچنین به‌کارگیری الگوریتم تکاملی ژنتیک در زنجیره تامین دیجیتال به عنوان نوآوری تحقیق است که منجر به بهبود زمان تحویل سفارشات مشتریان در این حوزه خواهد شد.

سوالات تحقیق

- 1- روش پیشنهادی تا چه میزان زمان تحویل سفارشات مشتریان زنجیره تامین دیجیتال را کاهش می‌دهد؟
- 2- روش پیشنهادی چگونه از الگوریتم تکاملی برای حل مساله مطرح شده استفاده می‌کند؟

3- فرضیه تحقیق

در این تحقیق، فرضیاتی نیز در نظر گرفته شده‌اند که به صورت زیر هستند:

- 1- زنجیره تامین دیجیتال مورد بررسی شامل تعدادی کالای سفارش داده شده توسط مشتریان، چند وسیله نقلیه و یک دپوی مرکزی محصولات نهایی است.
- 2- استفاده از الگوریتم تکاملی می‌تواند زمان پاسخگویی به سفارشات مشتریان را کاهش دهد.
- 4- تنظیمات شبیه‌سازی

در شبیه‌سازی‌ها ساختار تنظیمات الگوریتم GAWOASch به صورت جدول زیر است.

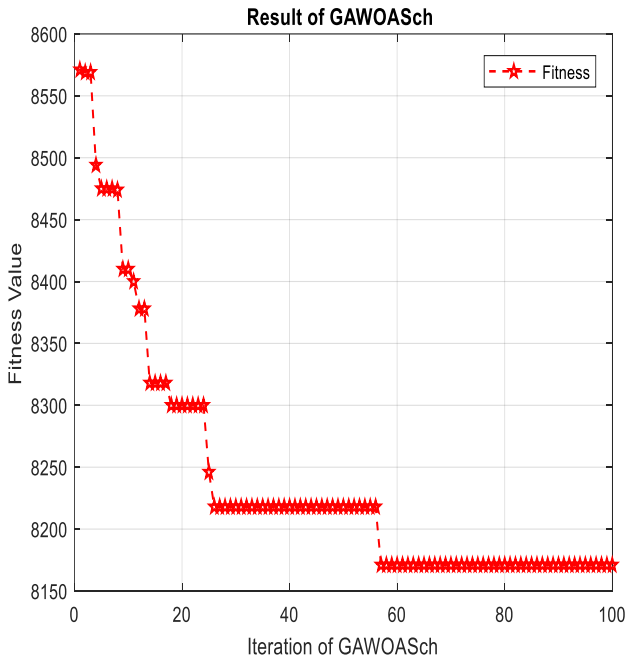
جدول (4-1) تنظیمات الگوریتم GAWOASch در روش پیشنهادی در شبیه‌سازی‌ها

در این شبیه سازی تعداد سفارشات برابر با 25 کار و تعداد منابع را برابر با 3 منبع در نظر گرفته ایم. با اجرای روش پیشنهادی و اجرای الگوریتم GAWOASch، نتیجه زمانبندی به صورت زیر شده است:

نحوه بهینه سازی تابع تناسب در تکرارهای الگوریتم GAWOASch به صورت شکل زیر است:

Fog-Cloud-Res. ID	DSC Customer Request List	Delivery time
1	[3 6 8 9 12]	1615
2	[4 5 11]	966
3	[1 2 7 10]	1303
Sum:		3884

با توجه به نتیجه بالا مشخص شده است که سفارشات شماره [3 6] به منبع شماره 1 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 1615 میلی ثانیه شده است. سفارشات شماره [11 5 4] به منبع شماره 2 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 966 میلی ثانیه شده است و سفارشات شماره [10 7 2 1] به منبع شماره 3 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 1303 میلی ثانیه شده است. در نهایت، مجموع زمان تحویل سفارش مشتریان DSC برابر با 3884 میلی ثانیه شده است. زمان تحویل مجموعه سفارشات تخصیص یافته به هر منبع رایانش مه و ابر در شکل زیر رسم شده است:

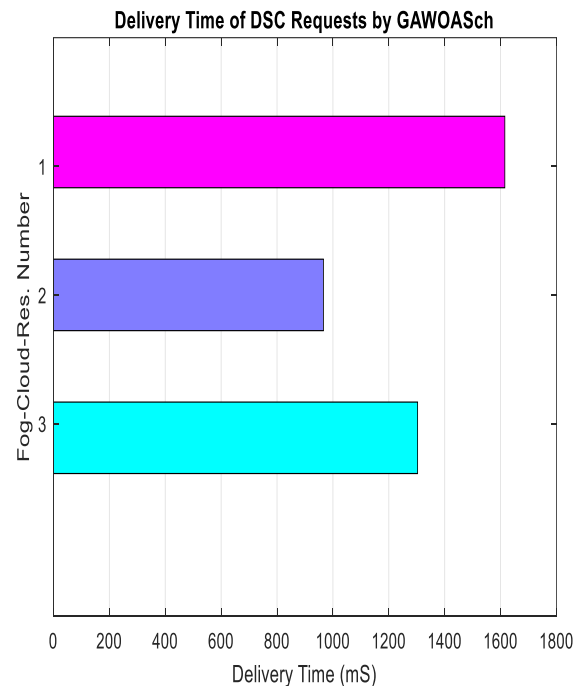

شکل (4-3) بهینه سازی تابع تناسب در شبیه سازی توسط الگوریتم GAWOASch

که در نتیجه، عمل زمانبندی این مجموعه سفارشات بر روی منابع به صورت زیر شده است:

Fog-Cloud-Res. ID	DSC Customer Request List	Delivery time
1	[6 8 9 14 19 24]	1923
2	[3 4 5 11 12 13 16 21 25]	2953
3	[1 2 7 10 15 17 18 20 22 23]	3295
Sum:		8171

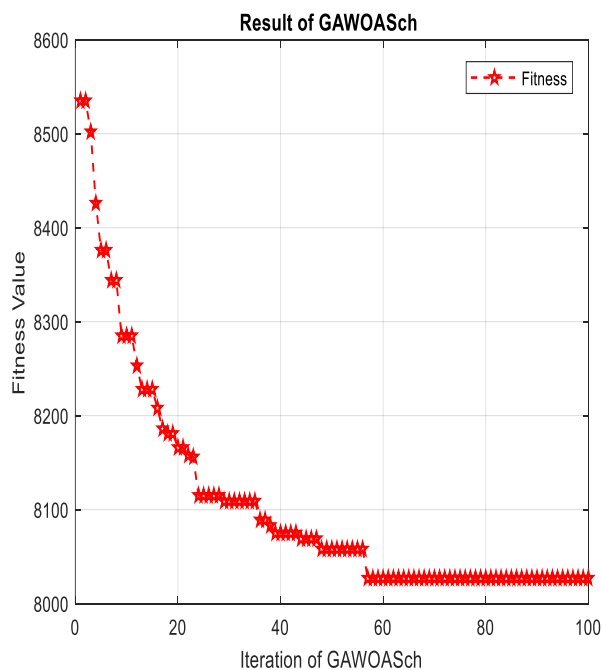
با توجه به نتیجه بالا مشخص شده است که سفارشات شماره [6 8 9 14 19 24] به منبع شماره 1 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 1923 میلی ثانیه شده است. سفارشات شماره [25 21 16 13 12 11 5 4 3] به منبع شماره 2 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 2953 میلی ثانیه شده است و سفارشات شماره [15 10 7 2 1] به منبع شماره 3 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 3295 میلی ثانیه شده است. در نهایت، مجموع زمان تحویل سفارش مشتریان DSC برابر با

شکل (4-2) زمان تحویل سفارشات مشتریان DSC بر روی منابع رایانش مه و ابر در شبیه سازی

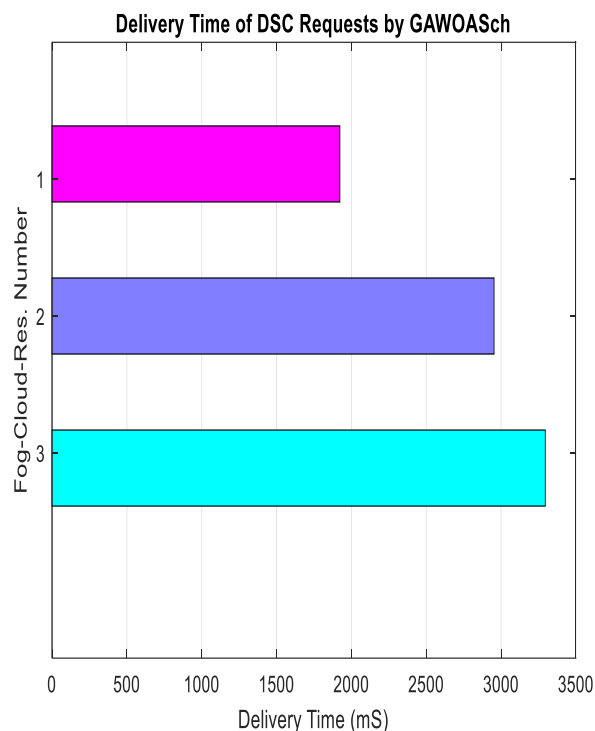
که در شکل بالا محور افقی، زمان تحویل سفارشات مشتریان DSC که توسط منابع انجام شده است را نشان می دهد که بر حسب میلی ثانیه است و محور عمودی، شماره منابع رایانش مه و ابر است. این شکل نشان می دهد که منبع شماره 1، سفارشات مشتریان را با کمی زمان بیشتر تحویل می دهد.

8171 میلی ثانیه شده است. زمان تحویل مجموعه سفارشات تخصیص یافته به هر منبع رایانش مه و ابر در شکل زیر رسم شده است:

شکل (4-5) بهینه سازی تابع تناسب در شبیه سازی توسط الگوریتم GAWOASch

که در نتیجه، عمل زمانبندی این مجموعه سفارشات بر روی منابع به صورت زیر شده است:

شکل (4-4) زمان تحویل سفارشات مشتریان DSC بر روی منابع رایانش مه و ابر در شبیه سازی

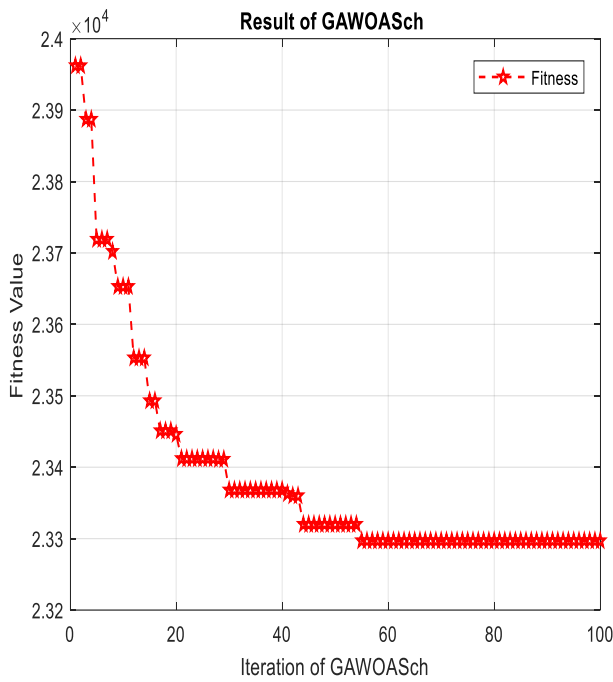
این شکل نشان می دهد که منبع شماره 3، سفارشات مشتریان DSC را با کمی زمان بیشتر به تحویل می دهد. در این شبیه سازی تعداد سفارشات برابر با 25 سفارش ولی تعداد منابع را برابر با 5 منبع در نظر گرفته ایم، یعنی تعداد منابع را افزایش دادیم ولی تعداد سفارشات همان تعداد قبلی هستند. با اجرای روش پیشنهادی و اجرای الگوریتم GAWOASch، نتیجه زمانبندی به صورت زیر شده است:

نحوه بهینه سازی تابع تناسب در تکرارهای الگوریتم GAWOASch به صورت شکل زیر است:

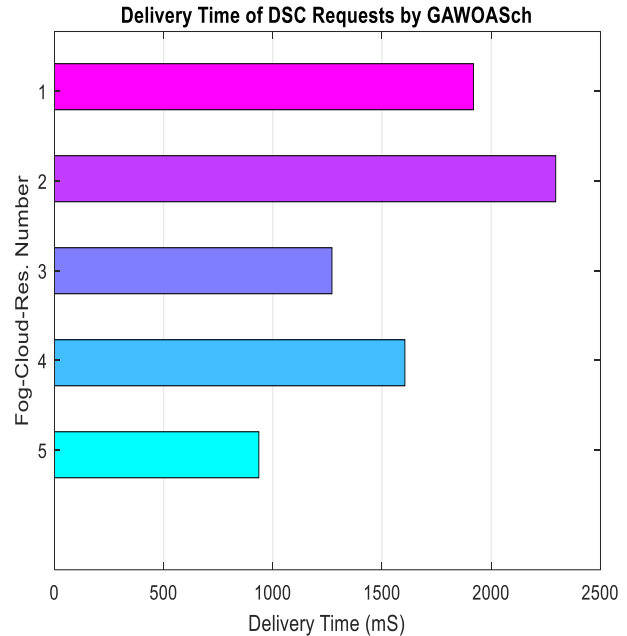
Fog-Cloud-Res. ID	DSC Customer Request List	Delivery time
1	[2 3 10 18 19 20]	1919
2	[4 5 9 13 14 22 23]	2296
3	[1 12 16 25]	1271
4	[7 11 15 17 24]	1605
5	[6 8 21]	936
Sum:		8027

با توجه به نتیجه بالا مشخص شده است که سفارشات شماره [2 3 10 18 19 20] به منبع شماره 1 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 1919 میلی ثانیه شده است. سفارشات شماره [4 5 9 13 14 22 23] به منبع شماره 2 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 2296 میلی ثانیه شده است. سفارشات شماره [1 12 16 25] به منبع شماره 3 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 1271 میلی ثانیه شده است. سفارشات شماره [7 11 15 17 24] به منبع شماره 4 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 1605 میلی ثانیه شده است و سفارشات شماره [6 8 21] به منبع شماره 5 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 936 میلی ثانیه

شده است. در نهایت، مجموع زمان تحویل سفارش مشتریان DSC برابر با 8027 میلی ثانیه شده است. زمان تحویل مجموعه سفارشات تخصیص یافته به هر منبع رایانش مه و ابر در شکل زیر رسم شده است:

شکل (4-7) بهینه سازی تابع تناسب در شبیه سازی توسط الگوریتم GAWOASch

شکل (4-6) زمان تحویل سفارشات مشتریان DSC بر روی منابع رایانش مه و ابر در شبیه سازی

که در نتیجه، عمل زمانبندی این مجموعه سفارشات بر روی منابع به صورت زیر شده است:

Fog-Cloud-Res. ID	DSC Customer Request List	Delivery time
1	[1 17 25 34 36 37 38 40 43 45 49 50 51 57 60 66 70]	5685
2	[2 5 9 20 26 31 32 33 44 48 64 67]	3944
3	[4 6 7 12 13 16 19 21 23 28 30 42 46 55 62 68 69]	5761
4	[3 10 11 15 22 24 41 52 54 59 61 63]	4008
5	[8 14 18 27 29 35 39 47 53 56 58 65]	3899
Sum:		23297

این شکل نشان می دهد که منبع شماره 2، سفارشات مشتریان DSC را با صرف زمان بیشتر تحویل می دهد.

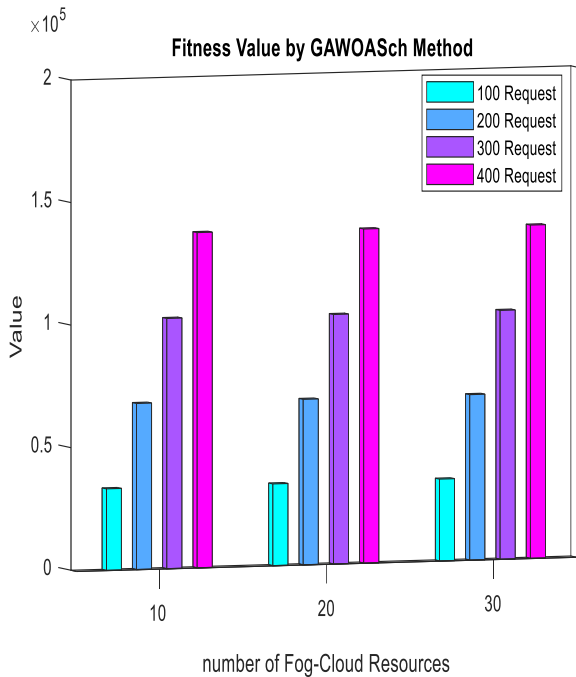
در این شبیه سازی تعداد سفارشات برابر با 70 سفارش و تعداد منابع را برابر با 5 منبع در نظر گرفته ایم، یعنی تعداد سفارشات را افزایش دادیم ولی تعداد منابع همان تعداد قبلی هستند. با اجرای روش پیشنهادی و اجرای الگوریتم GAWOASch، نتیجه زمانبندی به صورت زیر شده است:

نحوه بهینه سازی تابع تناسب در تکرارهای الگوریتم GAWOASch به صورت شکل زیر است:

با توجه به نتیجه بالا مشخص شده است که سفارشات شماره [1 66 60 57 51 50 49 45 43 40 38 37 36 34 25 17 70] به منبع شماره 1 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 5685 میلی ثانیه شده است. سفارشات شماره [2 67 64 48 44 33 32 31 26 20 9 5] به منبع شماره 2 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 3944 میلی ثانیه شده است. سفارشات شماره [4 12 7 6 4] به منبع شماره 3 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 5761 میلی ثانیه شده است. سفارشات شماره [3 11 10 3] به منبع شماره 4 تخصیص یافتند که زمان تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 4008 میلی ثانیه شده است و سفارشات شماره [8 47 39 35 29 27 18 14] به منبع شماره 5 تخصیص یافتند که زمان

تحویل این مجموعه سفارشات برابر با 3899 میلی ثانیه شده است. در نهایت، مجموع زمان تحویل سفارش مشتریان DSC برابر با 23297 میلی ثانیه شده است. زمان تحویل مجموعه سفارشات تخصیص یافته به هر منبع رایانش مه و ابر در شکل زیر رسم شده است:

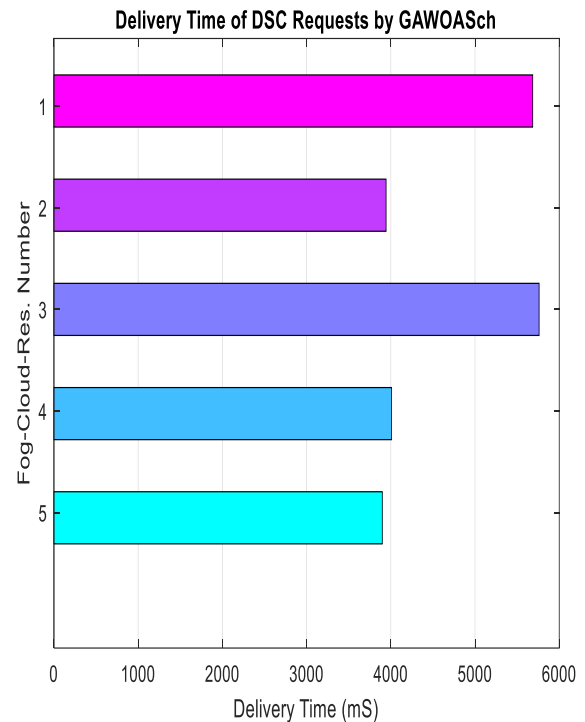
شکل (4-9) میزان تابع تناسب به ازای تعداد سفارشات و منابع مختلف در شبیه‌سازی توسط الگوریتم GAWOASch در شیب افق نشان دهنده تعداد منابع مختلف در محیط رایانش مه و ابر است و محور عمودی نیز میزان تابع تناسب است و نمودارهای میله‌ای به ازای تعداد سفارشات مختلف مشتریان DSC هستند. مقدار این نمودار در جدول زیر آورده‌ایم.

جدول (4-2) میزان تابع تناسب به ازای تعداد سفارشات و منابع

مختلف در شبیه‌سازی توسط الگوریتم GAWOASch

منبع	30 منبع	20 منبع	10 منبع	
100 سفارش	33400	33372	33298	
200 سفارش	67515	67523	67777	
300 سفارش	101530	101800	102110	
400 سفارش	135990	136320	136800	

همچنین زمان اجرای پیاده‌سازی روش پیشنهادی به ازای تعداد سفارشات و منابع مختلف در نرم‌افزار متلب به ازای این شبیه‌سازی قبلی اندازه گرفته شده است که در شکل زیر آمده است.

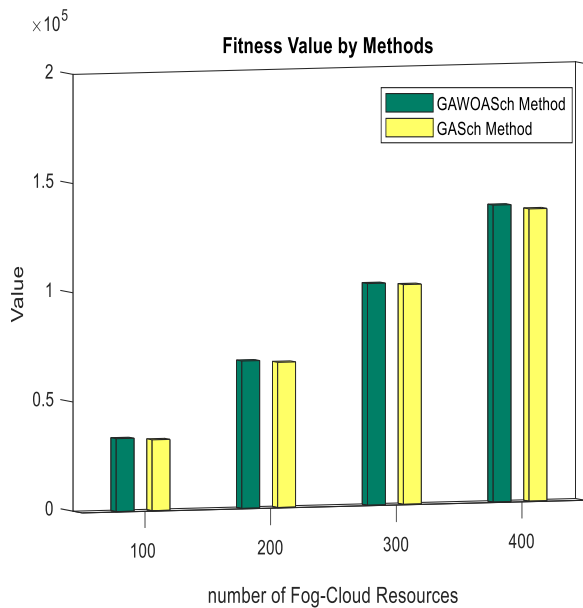
شکل (4-8) زمان تحویل سفارشات مشتریان DSC بر روی منابع

رایانش مه و ابر در شبیه‌سازی

این شکل نشان می‌دهد که منبع شماره 3، سفارشات مشتریان DSC را با کمی زمان بیشتر تحویل می‌دهد.

در شبیه‌سازی بعدی، تعداد سفارشات مشتریان DSC در زنجیره تامین دیجیتال را تغییر دادیم که به ترتیب برابر با 100، 200، 300 و 400 سفارش تنظیم کرده‌ایم و تعداد منابع را هم تغییر دادیم که به ترتیب برابر با 10، 20 و 30 منبع در نظر گرفتیم. با اجرای روش پیشنهادی و اجرای الگوریتم GAWOASch، نتیجه زمانبندی و زمان تحویل سفارشات مشتریان به صورت زیر شده است. میزان تابع تناسب به ازای این چند حالت، به صورت شکل زیر شده است.

مشتریان به صورت زیر شده است. میزان تابع تناسب به ازای این چند حالت، به صورت شکل زیر شده است.

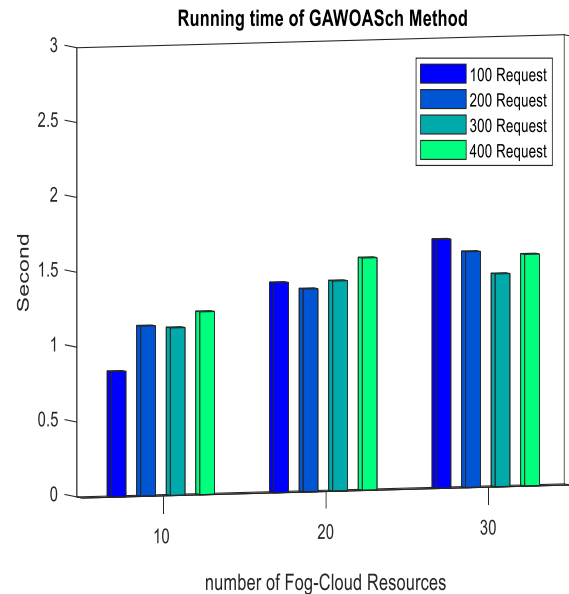

شکل (4-11) میزان تابع تناسب روش GAWOASch در مقایسه با روش GASch در شبیه سازی مقدار این نمودار در جدول زیر آورده ایم.

جدول (4-4) میزان تابع تناسب روش GAWOASch در مقایسه با روش GASch در شبیه سازی

روش GASch	روش GAWOASch	
32482	33400	100 سفارش
66495	67515	200 سفارش
100662	101530	300 سفارش
133869	135990	400 سفارش

همچنین زمان اجرای پیاده سازی روش پیشنهادی به ازای تعداد سفارشات و منابع مختلف در نرم افزار متلب به ازای این شبیه سازی قبلی اندازه گرفته شده است که در شکل زیر آمده است.

شکل (4-10) زمان اجرای روش پیشنهادی به ازای تعداد سفارشات و منابع مختلف در شبیه سازی

محور افق نشان دهنده تعداد منابع مختلف در محیط رایانش مه و ابر است و محور عمودی نیز میزان تابع تناسب است و نمودارهای میله ای به ازای تعداد سفارشات مختلف مشتریان DSC هستند. مقدار این نمودار در جدول زیر آورده ایم.

جدول (4-3) زمان اجرای روش پیشنهادی به ازای تعداد سفارشات و منابع مختلف در شبیه سازی

منبع 30	منبع 20	منبع 10	
1.662	1.4018	0.8372	100 سفارش
1.355		1.1359	200 سفارش
		1.5748	300 سفارش
1.4035		1.1193	400 سفارش
		1.4217	
1.5519		1.2213	
		1.5471	

با بررسی این نتیجه مشخص می شود که یکی از مزیت های الگوریتم تکاملی مورد استفاده در روش پیشنهادی این است که با افزایش داده ها ی ورودی مساله، بار پردازشی برنامه افزایش چندانی پیدا نمی کند.

در شبیه سازی بعدی، روش پیشنهادی با روش الگوریتم ژنتیک مورد مقایسه قرار دادیم. تعداد سفارشات مشتریان DSC در زنجیره تامین دیجیتال را تغییر دادیم که به ترتیب برابر با 100، 200، 300 و 400 سفارش تنظیم کرده ایم و تعداد منابع برابر با 30 منبع در نظر گرفتیم. با اجرای الگوریتم GAWOASch و الگوریتم GASch نتیجه زمان بندی و زمان تحویل سفارشات

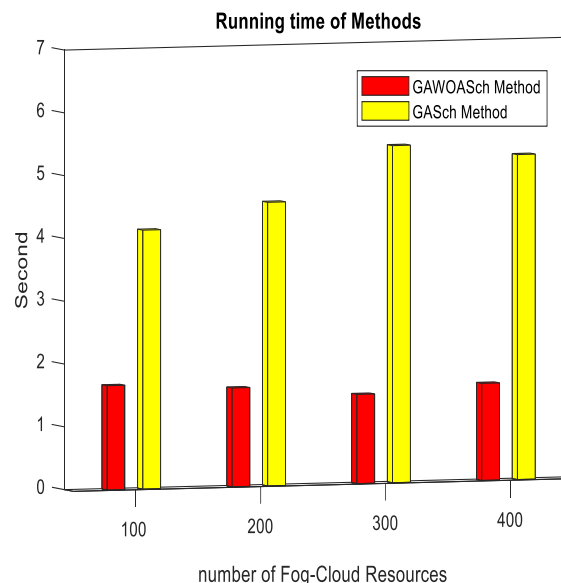
شود که زنجیره تامین دیجیتال آنها کارآمد و مقرون به صرفه است. از طرفی دیگر، صنعت زنجیره تامین از لحاظ فراهم کردن تسهیلات و امکانات تولید، انبارداری، عرضه و توزیع کالا و خدمات برای صنایع موثر و پیچیده است. به علت ماهیت غالباً فیزیکی کسب و کارهای این حوزه روند خودکارسازی و بهره‌برداری از فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی در این صنعت همواره با چالش‌های بسیاری روبه‌رو است.

زنجیره تامین امروز مجموعه‌ای از اقدامات کاملاً گسسته و جداگانه است که محصول را از طریق بازاریابی، توسعه محصول، تولید و توزیع در نهایت به دست مشتری می‌رساند. فرایند دیجیتالی کردن منجر به فرو ریختن دیوارهای مابین این اقدامات می‌شود و به واسطه‌ی آن زنجیره‌ها به یک اکوسیستم کاملاً یکپارچه تبدیل می‌شوند. این اکوسیستم، برای همه بازیکنان درگیر از تأمین کنندگان مواد اولیه، اجزا و قطعات گرفته، تا حاملان محصولات نیمه‌ساخته و کالاهای نهایی و در نهایت مشتریان متقاضی محصول نهایی کاملاً شفاف است.

در بیشتر شرکت‌ها، محصولات از طریق یک فرایند کاملاً استاندارد به مشتریان تحویل داده می‌شوند. بازاریابی روند تقاضای مشتری را تجزیه و تحلیل می‌کند و سعی می‌کند که با استفاده از این تحلیل، فروش را برای دوره آینده پیش‌بینی کند. با استفاده از این اطلاعات، تولیدکننده مواد اولیه، اجزا و قطعات را برای ظرفیت مورد نظر سفارش می‌دهد. بخش توزیع تغییرات آبی در میزان محصول مورد نیاز در آینده را حساب می‌کند و به مشتریان گفته می‌شود چه موقع انتظار دریافت محموله را داشته باشند. اگر همه چیز به خوبی پیش برود، شکاف بین تقاضا و عرضه در هر نقطه از سیستم (در هر نقطه‌ای از اکوسیستم که عرضه و تقاضایی وجود داشته باشد) اندک است.

بخشی از زنجیره تامین دیجیتال، لجستیک هوشمند است که با کمک آن، کیفیت خدمات رسانی صنعت حمل‌ونقل بهبود خواهد یافت به گونه‌ای که در آن یکی از پارامترهایی که مدنظر قرار گرفته است شامل زمان تحویل سفارشات مشتریان است. ارتباط حمل و نقل با سازمان‌ها و شرکت‌ها با بهره‌گیری از فناوری اطلاعات رو به افزایش است. این ارتباط برگرفته از ابزارهایی مانند سنسورها، دستگاه‌های اینترنت اشیا، ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی مانند شبکه ارتباطی بین خودرویی و خودروهای خودران هستند که همگی بر تقویت ارتباط صنعت حمل‌ونقل با زنجیره تامین شرکت‌ها تاثیرگذار هستند.

از این‌رو، در این تحقیق یک روشی با کمک الگوریتم‌های ژنتیک و نهنگ در بستر رایانش ابر و مه ارائه می‌شود که در زنجیره تامین

شکل (4-12) زمان اجرای روش GAWOASch در مقایسه با روش GASch در شبیه‌سازی

مقدار این نمودار در جدول زیر آورده‌ایم.

جدول (4-5) زمان اجرای روش GAWOASch در مقایسه با روش GASch در شبیه‌سازی

روش GASch	روش GAWOASch	
4.1250694	1.662	100 سفارش
4.5178552	1.5748	200 سفارش
5.3695459	1.4217	300 سفارش
5.1764239	1.5471	400 سفارش

5- روش تحقیق

اهداف تحقیق

در این تحقیق اهداف زیر در نظر گرفته شده است:

- 1- استفاده از بستر رایانش مه در ترکیب با رایانش ابری در زنجیره تامین دیجیتال به منظور کاهش تاخیر پردازشی.
- 2- استفاده از الگوریتم تکاملی در زنجیره تامین دیجیتال برای پاسخگویی به سفارشات مشتریان.
- 3- کاهش زمان تحویل سفارشات مشتریان زنجیره تامین دیجیتال با کمک روش پیشنهادی.
- 4- نتایج حاصل از این تحقیق می‌تواند در سازمان‌هایی که از زنجیره تامین دیجیتال استفاده می‌کنند، مورد استفاده قرار گیرد، مانند صنعت مواد غذایی، تحویل دارو و ...
- 6- خلاصه نتایج فرضیه‌های تحقیق:

زنجیره تامین دیجیتال، مجموعه‌ی مرحله‌ای است که یک شرکت برای تبدیل مواد خام به محصول نهایی انجام می‌دهد تا اطمینان حاصل

همراه با بار پردازشی کم پیدا کند و این امر منجر به آن می شود که فرایند پردازشی در زنجیره تامین دیجیتال کاهش یابد و به سفارشات مشتریان DSC در این محیط زودتر پاسخ داده شود که در نتیجه تاخیر کمتری را شاهد خواهیم بود. در روش پیشنهادی از الگوریتم ژنتیک و نهنگ به صورت ترکیبی استفاده کرده ایم تا تابع پیشنهادی را بهینه کند. با یافتن مقدار بهینه تابع، میزان انرژی مصرفی و زمان پاسخگویی و تاخیر ناشی از پردازش سفارشات در محیط زنجیره تامین دیجیتال به حداقل خود خواهد رسید و بر اساس پاسخ به دست آمده از این الگوریتم، مشخص می شود که کدام سفارشات به کدام منابع پردازشی تخصیص خواهند یافت.

به منظور ارزیابی روش پیشنهادی GAWOASch چند شبیه سازی انجام شده است. شبیه سازی ها بر روی نرم افزار متلب MATLAB انجام داده ایم.

نتایج نشان دادند که یکی از مزیت های الگوریتم تکاملی مورد استفاده در روش پیشنهادی این است که با افزایش داده ها ی ورودی مساله، بار پردازشی برنامه افزایش چندانی پیدا نمی کند. همچنین در مقایسه با روش دیگر مشخص شده است که روش پیشنهادی از بار پردازشی بسیار کمتری برخوردار است و توانسته است پاسخ بهینه را با پیچیدگی محاسباتی کمتر به دست آورد.

مراجع

- [1]. Sabri, E., 2019. Transformation Framework for Supply Chain Segmentation in Digital Business. In Technology Optimization and Change Management for Successful Digital Supply Chains (pp. 54-84). IGI Global.
- [2]. Zhou, L., Zhang, L. and Ren, L., 2018. Modelling and simulation of logistics service selection in cloud manufacturing. Procedia CIRP, 72, pp.916-921.
- [3]. Radanliev, P., Roure, D.C.D., Nurse, J., Montalvo, R.M. and Burnap, P., 2019. Supply Chain Design for the Industrial Internet of Things and the Industry 4.0.
- [4]. Liu, Y., Wang, L., Wang, X.V., Xu, X. and Zhang, L., 2019. Scheduling in cloud manufacturing: state-of-the-art and research challenges. International Journal of Production Research, 57(15-16), pp.4854-4879.
- [5]. Zhou, L., Zhang, L. and Fang, Y., 2020. Logistics service scheduling with manufacturing provider selection in cloud manufacturing.

دیجیتال منجر به کاهش زمان تحویل سفارشات مشتریان این زنجیره خواهد شد. الگوریتم تکاملی پیشنهادی شامل الگوریتم ژنتیک است که یک روش بهینه سازی الهام گرفته از طبیعت جاندار (موجودات زنده) می باشد را می توان در طبقه بندی ها، به عنوان یک روش عددی، جستجوی مستقیم و تصادفی یاد کرد. الگوریتم ژنتیک اولیه از روش قوی طبیعت در تکامل موجودات زنده پیچیده و از نظریه انتخاب طبیعی داروین الهام گرفته بودند که توضیح ساده ای از روند طبیعت ارائه می داد. این نوع الگوریتم، در مدت زمان کوتاهی می تواند مسائل پیچیده را حل نماید.

در ساختار روش پیشنهادی که با نام (GAWOASch) است، برای درخواست ها و سفارشات مشتریان در زنجیره تامین دیجیتال، محیط رایانش مه و محیط رایانش ابری سطوح مختلفی در نظر گرفتیم. در مجموع سه سطح برای آن در نظر گرفتیم که سفارشات مشتریان DSC در سطح پایین، محیط رایانش مه در سطح میانی و محیط رایانش ابری در سطح بالا قرار دارند. در محیط زنجیره تامین دیجیتال سفارشات مشتریان دریافت شده و در محیط رایانش مه و رایانش ابری، منابعی در دسترس هستند که باید به سفارشات دریافتی تخصیص داده و توسط الگوریتم زمان بندی پیشنهادی تعیین و تکلیف شوند.

سفارشات درخواستی توسط دستگاه هایی که در اختیار مشتریان زنجیره تامین دیجیتال قرار دارد، تولید می شوند. از آنجایی که این دستگاه ها در سطح پایین قرار گرفته اند باید این کارها به سطح بالاتر ارسال شوند تا توسط منابع پردازشی موجود، مورد پردازش قرار گیرند. در لایه بالاتر، سیستم زمان بندی روش پیشنهادی وجود دارد که اطلاعات پردازشی سفارشات را دریافت می کند و اطلاعات منابع موجود در محیط رایانش مه و ابر را نیز در اختیار دارد و از این منابع برای بهبود زمان پاسخ گویی به سفارشات مشتریان DSC استفاده خواهد کرد.

هر منبع پردازشی در دسترس در محیط رایانش مه و رایانش ابری، توانایی پردازش های مختلفی دارند که باید توسط الگوریتم ژنتیک و نهنگ در روش پیشنهادی تعیین شود که کدام سفارشات به کدام منبع تخصیص یابند و زمان بندی شوند تا همه سفارشات پردازش شوند به گونه ای که زودتر پاسخ داده شوند تا تاخیر پردازشی کارها کم شود.

از آنجایی که مساله زمان بندی سفارشات به منابع در زنجیره تامین دیجیتال، از نوع مسائل NP-سخت محسوب می شوند، در روش پیشنهادی از ترکیب الگوریتم تکاملی ژنتیک و نهنگ برای حل این مساله استفاده می کنیم. یکی از مزیت های الگوریتم ژنتیک این است که می تواند پاسخ نسبتاً دقیق را در مدت زمان بسیار کم

- Chain and Operations Management (pp. 481-526). Springer, Cham.
- [17]. Radanliev, P., Roure, D.C.D., Nurse, J., Montalvo, R.M. and Burnap, P., 2019. Supply Chain Design for the Industrial Internet of Things and the Industry 4.0.
- [18]. Liu, Y., Wang, L., Wang, X.V., Xu, X. and Zhang, L., 2019. Scheduling in cloud manufacturing: state-of-the-art and research challenges. *International Journal of Production Research*, 57(15-16), pp.4854-4879.
- [19]. Zhou, L., Zhang, L. and Fang, Y., 2020. Logistics service scheduling with manufacturing provider selection in cloud manufacturing. *Robotics and Computer-Integrated Manufacturing*, 65, p.101914.
- [20]. Yi, S., Hao, Z., Qin, Z. and Li, Q., 2015, November. Fog computing: Platform and applications. In 2015 Third IEEE workshop on hot topics in web systems and technologies (HotWeb) (pp. 73-78). IEEE.
- [21]. Bonomi, F., Milito, R., Zhu, J. and Addepalli, S., 2012, August. Fog computing and its role in the internet of things. In Proceedings of the first edition of the MCC workshop on Mobile cloud computing (pp. 13-16).
- [22]. Vaquero, L.M. and Rodero-Merino, L., 2014. Finding your way in the fog: Towards a comprehensive definition of fog computing. *ACM SIGCOMM computer communication Review*, 44(5), pp.27-32.
- [23]. Stojmenovic, I., 2014, November. Fog computing: A cloud to the ground support for smart things and machine-to-machine networks. In 2014 Australasian telecommunication networks and applications conference (ATNAC) (pp. 117-122). IEEE.
- [24]. Stojmenovic, I. and Wen, S., 2014, September. The fog computing paradigm: Scenarios and security issues. In 2014 federated conference on computer science and information systems (pp. 1-8). IEEE.
- [25]. Yi, S., Li, C. and Li, Q., 2015, June. A survey of fog computing: concepts, applications and issues. In Proceedings of the 2015 workshop on mobile big data (pp. 37-42).
- Robotics and Computer-Integrated Manufacturing, 65, p.101914.
- [6]. Tao, F., Zhang, L., Venkatesh, V.C., Luo, Y. and Cheng, Y., 2011. Cloud manufacturing: a computing and service-oriented manufacturing model. *Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part B: Journal of Engineering Manufacture*, 225(10), pp.1969-1976.
- [7]. Buyya, R., Broberg, J. and Goscinski, A.M. eds., 2010. *Cloud computing: Principles and paradigms* (Vol. 87). John Wiley & Sons.
- [8]. Jadeja, Y. and Modi, K., 2012, March. Cloud computing-concepts, architecture and challenges. In 2012 International Conference on Computing, Electronics and Electrical Technologies (ICCEET) (pp. 877-880). IEEE.
- [9]. Marinos, A. and Briscoe, G., 2009, December. Community cloud computing. In IEEE International Conference on Cloud Computing (pp. 472-484). Springer, Berlin, Heidelberg.
- [10]. Zhang, H., Jiang, G., Yoshihira, K. and Chen, H., 2014. Proactive workload management in hybrid cloud computing. *IEEE Transactions on Network and Service Management*, 11(1), pp.90-100.
- [11]. Catteddu, D., 2009, December. Cloud Computing: benefits, risks and recommendations for information security. In Iberic Web Application Security Conference (pp. 17-17). Springer, Berlin, Heidelberg.
- [12]. Deb, K., Pratap, A., Agarwal, S., & Meyarivan, T. A. M. T. (2002). A fast and elitist multiobjective genetic algorithm: NSGA-II. *IEEE transactions on evolutionary computation*, 6(2), 182-197.
- [13]. Sivanandam, S. N., & Deepa, S. N. (2008). Genetic algorithm optimization problems. In *Introduction to Genetic Algorithms*(pp. 165-209). Springer, Berlin, Heidelberg.
- [14]. Davis, L. (1991). *Handbook of genetic algorithms*.
- [15]. Tanese, R. (1989). *Distributed genetic algorithms for function optimization*.
- [16]. Ivanov, D., Tsipoulanidis, A. and Schönberger, J., 2019. Digital supply chain, smart operations and industry 4.0. In *Global Supply*

